

P7_TA-PROV(2012)0228

Azerbaidžanas

2012 m. gegužės 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl žmogaus teisių padėties Azerbaidžane (2012/2654(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl padėties Azerbaidžane, ypač į rezoliucijas dėl žmogaus teisių,
 - Atsižvelgdamas į savo 2012 m. balandžio 18 d. rezoliuciją su Europos Parlamento rekomendacijomis Tarybai, Komisijai ir Europos išorės veikslių tarnybai dėl derybų dėl ES ir Azerbaidžano asociacijos susitarimo¹,
 - atsižvelgdamas į 1999 m. įsigaliojusį EB ir Azerbaidžano partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą ir į vykstančias šalių derybas dėl naujo asociacijos susitarimo, kuriuo turi būti pakeistas esamas susitarimas,
 - atsižvelgdamas į 2012 m. gegužės 15 d. Bendrą komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Naujos Europos kaimynystės politikos vykdymas“ (angl. *Delivering on a new European Neighbourhood Policy*),
 - atsižvelgdamas į naują nacionalinę veikslių programą dėl veiksmingesnės žmogaus teisių ir laisvių apsaugos Azerbaidžano Respublikoje, kurią 2011 m. gruodžio 27 d. patvirtino šalies prezidentas,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 122 straipsnio 5 dalį ir 110 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi Azerbaidžanas aktyviai dalyvauja vykdamas Europos kaimynystės politiką ir Rytų partnerystės iniciatyvą bei yra įsipareigojęs laikytis demokratijos, žmogaus teisių ir teisės viršenybės principų – pagrindinių šių dviejų iniciatyvų vertybių; tačiau, kadangi bendra žmogaus teisių padėtis Azerbaidžane stabiliai blogėjo per pastaruosius kelerius metus, nepaisant Azerbaidžano įsipareigojimų, įtrauktų į Europos kaimynystės politikos veikslių planą, augo spaudimas NVO ir nepriklausomai žiniasklaidai bei jų bauginimas, dėl to opozicijos atstovų ir žmogaus teisių gynėjų, taip pat jaunimo ir socialinių tinklų aktyvistų gretose išsivyravo baimė ir pačius žurnalistus privertė imtis cenzūros;
- B. kadangi policija nutraukė 2012 m. gegužės 15 d. vykusią taikią protesto demonstraciją, kurioje buvo reikalaujama išlaisvinti politinius kalinius iki Azerbaidžane rengiamo „Eurovizijos“ dainų konkurso 2012 m. gegužės 26 d.; kadangi Azerbaidžano valdžia vis dažniau panaudoja smurtą prieš taikius demonstrantus, o tai parodo, kad nesilaikoma Azerbaidžano prisiimtų įsipareigojimų ES ir Europos Tarybai ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai (ESBO);
- C. kadangi nepriklausomi žurnalistai, žmogaus teisių gynėjai ir kiti, kas reiškia savo nuomonę, tiria visuomenės interesų klausimus arba kritikuoja valdžios institucijas

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0127.

Azerbaidžane, buvo puolami, bauginami, jiems grasinama arba jie sulaikomi, ypač kelia susirūpinimą žurnalistų Idrako Abbasovo ir Khadidžos Ismailovos atvejai;

- D. kadangi aktyvistas ir opozicinės partijos „Liaudies frontas“ narys Elnuras Mecidli buvo paleistas iš kalėjimo gegužės 16 d.;
 - E. kadangi 2012 m. gegužės 26 d. Baku vyksiantis „Eurovizijos“ dainų konkursas turėtų būti proga Azerbaidžanui parodyti savo įsipareigojimus demokratijai ir žmogaus teisėms;
 - F. kadangi buvo šimtais konfiskuojamas turtas nesilaikant skaidrumo ir atskaitomybės principų ir tūkstančiai namų savininkų Baku buvo priverstinai iškeldinti miesto plėtros projektų vardu, įskaitant rajonus prie Nacionalinės vėliavos aikštės, kurioje yra Baku Krištolo rūmai – vieta, kur vyks 2012 m. „Eurovizijos“ dainų konkursas ir kiti renginiai ateityje;
 - G. kadangi dažnai nepaisoma spaudos ir žiniasklaidos laisvės; kadangi neribota skaitmeninė laisvė, įskaitant saviraiškos ir susirinkimo internetu laisvę praktikoje dažnai neužtikrinama;
 - H. kadangi Azerbaidžanas tapo nenuolatiniu Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos nariu 2012–2013 m. laikotarpiu ir yra įsipareigojęs puoselėti JT žmogaus teisių chartijos vertybes;
 - I. kadangi Azerbaidžanas yra Europos Tarybos narys ir yra pasirašęs Europos žmogaus teisių konvenciją;
1. ragina Azerbaidžano valdžios įstaigas nedelsiant nutraukti visus veiksmus, kuriais varžoma saviraiškos ir susirinkimų laisvė, kadangi tai prieštarauja Azerbaidžano prisiimtiems įsipareigojimams, susijusiems su demokratija, žmogaus teisių apsauga ir pagrindinėmis laisvėmis;
 2. smerkia tai, kad laikraščio „Zerkalo“ ir Reporterių laisvės ir saugos instituto žurnalistą Idraką Abbasovą žiauriai sumušė policijos pareigūnai ir valstybės naftos kompanijos SOCAR saugumo tarnybos darbuotojai, kai jis filmavo namų griovimą Baku rajone Sulutapa;
 3. Smerkia šantažo ir bauginimo kampaniją, vykdomą prieš tiriamosios žurnalistikos atstovę Khadidžą Ismailovą dėl jos žurnalistinio tyrimo, susijusio su įtariamais prezidento I. Alijevo šeimos verslo interesais;
 4. pažymi, kad šiuo metu vyksta Azerbaidžano valdžios pradėtas išpuolių prieš žurnalistus tyrimas; ragina valdžios įstaigas užtikrinti veiksmingą šių įvykių nagrinėjimą ir kaltininkų patraukimą baudžiamojon atsakomybėn;
 5. ragina Azerbaidžano valdžios institucijas leisti vykdyti taikius protestus ir uždrausti policijos kišimąsi į žurnalistų, kurie nušviečia demonstracijas, darbą;
 6. smerkia priekabiavimą, išpuolius ir smurtą prieš žurnalistus ir kitus asmenis, taikiai reiškiančius savo nuomones; ragina valdžią nedelsiant paleisti iš kalėjimo arba ikiteisminio kardomojo kalinimo dėl politinių motyvų sulaikytus asmenis, įskaitant šešis žurnalistus: Anarą Bayramlį, Ramilį Dadašovą, Nugarą Gonagovą, Zaurą Gulijevą, Aydiną Janijevą ir Avazą Zeynalį, socialinės žiniasklaidos aktyvistą Bakhtijarą

Hadžijevą, teisininką ir NVO lyderį Vidadi Isganderovą, žmogaus teisių aktyvistą ir teisininką Talehą Khasmammadovą ir kitus aktyvistus, sulaikytus dėl skirtingų politinių kaltinimų, susijusių su 2011 m. balandžio mėn. taikiomis demonstracijomis;

7. primena savo poziciją, kad į ES ir Azerbaidžano asociacijos susitarimą, dėl kurio šiuo metu deramasi, reikėtų įtraukti žmogaus teisių apsaugos ir skatinimo išlygas ir lyginamuosius rodiklius, ypač susijusius su žiniasklaidos ir saviraiškos laisve, taip pat asociacijos ir susirinkimo laisve, kurie atspindi Azerbaidžano Konstitucijoje įtvirtintus principus ir teises bei Azerbaidžano priisimtus įsipareigojimus Europos Taryboje ir ESBO;
8. solidarizuojasi su kampanijos „Dainuok už demokratiją“, kuri buvo pradėta „Eurovizijos“ dainų konkurso rengimo Baku proga, aktyvistais ir tikisi, kad jų veiksmai gali prisidėti prie būtinų demokratiškas reformų ir reikšmingo žmogaus teisių padėties pagerėjimo šalyje;
9. yra susirūpinęs dėl priverstinių iškeldinimų ir pastatų griovimo dėl esminės Baku miesto rekonstrukcijos plano, iš dalies susijusio su artėjančiu „Eurovizijos“ dainų konkursu; ragina Azerbaidžano valdžios institucijas užtikrinti, kad vykdoma naujų pastatų statyba Baku atitiktų susijusių teisės aktų nuostatas ir kad žmonių perkėlimas būtų vykdomas laikantis skaidrios teisinės tvarkos ir išmokant atitinkamą kompensaciją;
10. teigiamai vertina opozicinės partijos „Liaudies frontas“ nario Elnuro Mecedli paleidimą iš kalėjimo; Ragina Azerbaidžano vyriausybę išduoti vizą Europos Tarybos parlamentinės asamblėjos (angl. PACE) specialiajam pranešėjui politinių kalinių klausimais, kad jis galėtų apsilankyti šalyje pagal savo įgaliojimus;
11. ragina Azerbaidžano valdžios institucijas užtikrinti skaitmenines laisves, įskaitant necenzūruotą prieigą prie informacijos ir ryšių, kurios yra visuotinės teisės ir kurios yra būtinos žmogaus teisėms, pavyzdžiui, laisvai pareikšti savo nuomonę ir naudotis informacija, ir užtikrinant viešo gyvenimo skaidrumą ir atskaitomybę;
12. ragina Azerbaidžano valdžios institucijas priimti teisės akto projektą dėl šmeižto, kuriuo panaikinama baudžiamoji atsakomybė už šmeižtą ir įžeidimą; teigiamai vertina Azerbaidžano visuomenės diskusijas apie tokio įstatymo priėmimą, glaudų bendradarbiavimą su ESBO šiuo klausimu ir Azerbaidžano valdžios institucijų ketinimą priimti įstatymo projektą iki šių metų pabaigos;
13. ragina Azerbaidžano valdžios institucijas suderinti teisės aktus dėl rinkimų, asociacijos ir susirinkimo bei žiniasklaidos laisvės, kad jie atitiktų tarptautinius standartus, ir užtikrinti jų visapusišką vykdymą;
14. ragina Azerbaidžano valdžios institucijas dėti daugiau pastangų reformuojant visus teisminės sistemos aspektus: baudžiamąjį persekiojimą, teisminį procesą, nuosprendžio priėmimą, sulaikymą ir apeliacijas;
15. ragina Azerbaidžano valdžios institucijas vykdyti visus Europos žmogaus teisių teismo sprendimus, susijusius su Azerbaidžanu;
16. ragina Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotoją Tarybą ir Komisiją atidžiai stebėti žmogaus teisių ir pagrindinių

laisvių padėti Azerbaidžane po „Eurovizijos“ dainų konkurso; ragina Tarybą apsvarstyti tikslinių sankcijų taikymo galimybę žmogaus teisių pažeidėjams, jei jie nesiliautų to daryti;

17. griežtai smerkia radikalių islamistų organizacijų ir asmenų grąsinimus ateinančio „Eurovizijos“ dainų konkurso dalyviams, ypač tiems, kurie priklauso LGBT bendruomenei; tvirtai remia Azerbaidžano pasaulietinę tapatybę ir jo laisvą pasirinkimą užsienio politikos orientavimo klausimu;
18. griežtai smerkia visas terorizmo formas bei apraiškas ir ypač vertina Azerbaidžano indėlį kovojant su terorizmu ir ekstremizmu regioniniu ir tarptautiniu lygmenimis;
19. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, EIVT, Azerbaidžano Respublikos ir ES valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams ir JT Žmogaus teisių tarybai.